

הכתר

גליון מס' 46

שנת
תשע"ג

הזכויות לא שמורות, מצוה לצלם, לתרגם ולהפיץ.

לקט מאמרים לחיזוק הצניעות

"ומקום פה עמדי לעורר על ענין מכאיב ומבהיל שטועים בו רבים... יש הנמנעים מדבר בזה מטעמי צניעות. שומו שמים! בדור פרוץ וירוד בכל הענינים, בהלבשה... בריש גלי ולא יתבוששו, ולדבר בעניני קדושה וצניעות זהו נגד הצניעות! היש לך הטעיית היצר גדולה מזו?" (הגר"א קוטלר זצ"ל)

קבלה חשובה

בחורף תשע"ב, נכנסתי אל מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, ונכדו יבלחטי"א שאל בשמי את השאלה הבאה [מתורגם מאידיש]:

לאברך זה ישנו גיס החולה במחלה הנוראה זו הפעם השלישית, וזקוק כעת להשתלת מח עצם, והמצב אינו פשוט כלל.

אחותו של החולה, שהיא אשתו של השואל, מעונינת לקבל על עצמה קבלה חשובה לרפואתו, והיא שוקלת להחליף את כיסוי ראשה מפאה למטפחת. אולם, היא שואלת, היות וגם כעת היא חובשת פאה פשוטה סינטטית, שאינה משיער טבעי, כמו שהלכו פעם, כמו שהסבא אומר (כל הפרטים האלה הדגיש השואל באזני הרב), האם גם ביחס לפאה זו, החלפה למטפחת תיחשב כקבלה חשובה, או שעדיף לקבל ענינים אחרים, כגון שמירת הלשון וכיו"ב?

והשיב מרן זצ"ל: **בודאי, בודאי, קבלה חשובה.**

שאלה: למרות שגם כעת היא חובשת רק פאה סינטטית, לא משיער?

תשובה: **בודאי.**

שאלה: אולי עדיף לחפש ענינים אחרים חשובים להתחזק בהם?

תשובה: **גם זה חשוב.**

שאלה: האם זה יכול להועיל לחולה?

תשובה: **בודאי.**

שאלה: אז שתעשה זאת?

תשובה: **בודאי.**

שאלה: בנותיה של השואלת מתביישות בכך שאמן תצא לרחוב במטפחת, כיון שאין זה מקובל כל כך בציבור שלנו, האם צריכה היא להתחשב בהן?

את השאלה האחרונה ביטל מרן זצ"ל בלגלוג, ובסיום השיחה בירך את החולה ברפואה שלמה במהרה.

א. י. בני ברק

טל': 05276-25747

[אחרי 11 בלילה, רק אם יש נפק"מ]

מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל

"כל הנדון הוא אם הולכים כמו הפאות שלפני מאה שנה¹, זה מותר, ואפילו קצת יותר יפה, אבל שלא יהיה כמו שהולכים היום!

איך שנשים הולכות היום זה ממש ערוה, זה נראה כשיער שלה, ועל זה אין שום היתר שהתירו או את הפאה נכרית".

(בשיעורו היומי בביהמ"ד תפארת בחורים - כ"ח תשרי תשס"ט)

¹ כגון הפאה של אשתו של ר' איצלה בלאזר זצ"ל, שנפטר בשנת תרס"ז. וכע"ז סיפר לנו אברך חשוב שליט"א שבעקבות הטשטוש שנוצר בכוונת מרן זצ"ל בשיעורו נכנס בעצמו למרן זצ"ל ושאלו, והשיב לו בזה"ל: "הפאה **ההלכה הסבתא** - כשר". (המעונין לשמוע מבעל השמועה ישאיר הודעה בטל' 02-5378098)

נשאל מרן זצ"ל: האם יש ענין לעורר נשים להעדיף מטפחת?

והשיב בזה"ל: "למעשה היום יש בעיות (כפאה), בדרך כלל זה נראה כאילו שער שלה, עושים איזה שינויים משהו יש מקום להתיר. יש שם הרבה בעיות. רק מי שיכולה לקיים את כל הפרטים וכל התנאים¹. מי שיכולה מטפחת - שם אין בעיות!"

(מתוך כתבי תלמידו המובהק הגאון רבי בן ציון קוק שליט"א)

¹ בין היתר: שלא תהיה הפאה במראה טבעי, ושערות הפאה לא יתנופפו ע"י תנועת ראש ומשב רוח, כמבואר ב'קריאה נאמנה' משנת תשמ"ז, בחתימת מרן זצ"ל.

מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

שאלה: בענין היתר פאה נכרית, הפמ"ג בסי' עה כתב הטעם כי אין הרהור, והבנתי מזה שפאות יותר משוכללות שגורמות הרהור לא פחות¹ משיער טבעי אינן בכלל ההיתר, ובאתי לשאול האם זה נכון.

תשובה: **כך שמעתי בשם חמי.** (ניתן לשמוע מבעל המעשה, הרב אברהם וינטטיין שליט"א - 08-9766653)

¹ שהרי המודד צריך להיות ביחס לשיער טבעי, ופשוט.

מרן הגר"ש וואזנר שליט"א

"איזה זיוף הוא זה, שמכסים השערות בפאה נכרית כזאת שעוד מגרה היצרים יותר משערות עצמן, איזה זיוף הוא זה!"

(דברי קדשו בכנס לחיזוק הצניעות - ב"ב תשנ"ג. ניתן ומומלץ לשמוע בטל' 0732-338800 - שלוחה מס' 11)

ה' אייר תשס"ז

בענין פאה נכרית, זכיתי להיות שותף למה ששאלוהו [למרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל] האם להשפיע על בת שתסכים להנשא לבחור מיוחד אך רצונו שתלך בכיסוי בגד ולא פאה, אם יש להשפיע על זה כיון דזה מפריע היום לסביבה של מי שאינה רגילה לזה.

ואמר, ודאי צריך להשפיע בזה, שתדע שהדין הוא שתלך בכיסוי בגד, והפאות הם רק בגדר היתרים, וצריכה לדעת שאין זה הדין רק היתר, ובפרט הפאות שכיום שהם רק "היתרים" ואין זה על פי הדין, וחזר ע"ז כמה פעמים שאדרבה צריך להשפיע על בת שתדע שצריכה להנשא בלא היתרים ולקיים הדין כמו שהוא בלא הוראת היתר וכו', וגם בירך על זה ואמר הרי ברור שמי שתקיים הדין בלא היתרים ודאי תתברך ותצלח בכל מה שצריך.

(מתוך רשימותיו של ת"ח חשוב שליט"א)

לידיעת הקוראים! ניתן לקבל את כל גליונות "הכתר" [46 - 1] בדוא"ל, ע"י שליחת בקשה ל: ab23947@gmail.com (האינטרנט חסום).

יהודי יקר! אם ברצונך לתרום עבור הפצת גליון זה (מס' 46) במקומות נוספים, או להפיץ בעצמך במקום מגוריך וכד', אנא השאר הודעה בטל': 02-5378098. תודה רבה.

הרה"ג רבי יהודה לוי שליט"א

מור"צ שעי"ב בד"צ חניכי הישיבות ב"ב

כבוד הרה"ג שליט"א בעל הקונטרס...

כבודו הראה לי את דבריו אשר הם דברים פשוטים בתכלית, ובוש אני ונכלם לחוות דעתי בנדון אשר כל גדו"י אשר אנו נשענים עליהם כבר כתבו דעתם כמש"כ בקונטרס, ומי יבוא אחר המלך מלכי רבני כי לשחוק ייחשב שהאזוב אשר בקיר גם כתב דעתו אחריהם. אך מ"מ שמה יש ענין להטפל לעושי מצוה אף לפשוטים שבעם בגדר ליתן שכר למביאייהם, אף שמגותך הדבר שנטפלים הם לאדירים שבעם זיע"א ושיבדלח"ט מ"מ בהטפלותם לעושי מצוה יזכו גם הם שיערה עליהם רוח טהרה ממרום והיה זה שכרם.

הנה באמת כ"א יודע בעצמו שלא נתכוונו המתירים לאלו של היום שאין ביניהם לגילוי הראש ולא כלום, אך מכניסים הראש ומטמינים אותו בקרקע וצועקים "הא מותר פאה נכרית", והלב יודע אם לעקל... והנה אם טורחים להוציא בענין הזה מפוסקים הקדמונים אם מותר פאה נכרית או לא, הרי יאמרו רבו הפוסקים המתירים ושלום עלי נפשי, וע"כ העיקר לצעוק כמו שכתבתם בקונטרס דגם המתירים לא נתכוונו כלל לאלו שמושכים העיניים וכל אחת ואחת יודעת המטרה, ומתעלמים מזה, ויעשו ע"ז כמש"כ רבינו יונה, על כל מה שנכשלו אנשים על ידה.

והיה מקום לעמוד ולזעוק ללא חת, אין שום פאה כשרה מפאות שהולכות נשים צעירות, וכל המדידות הנעשות אם מגיע עד כאן או כאן זה רק תירוצים להרגיע המצפון. וכל דורנו בונה את יהדותו רק לפי יחסית לזה או לזה, אם אני יותר טוב מזה הפחות ממני כבר די והותר, וצריך לצעוק קבל עם ועדה - אין יחסית! יש רק תורה כנתינתה ותו לא.

ושמא נבוא ללמד זכות לומר שמא באמת אין יודעים הגדר של נראה כשיער או לא, ובאמת כולם מעשיהם בתמימות ובשווג נכשלים בזה, הן אמת דצריך ללמד זכות על ישראל, אך לענין למעשה בעל כרחנו נאמר שכל אשה ואשה יודעת בתוך ליבה שלא תלך עם פאה כמו אשה בת ע' או פ', הרי באמת יודעים מה זה צנוע ומה לא, וטומנים הראש בקרקע כאילו אין יודעים בהרבה תירוצים.

אאמור ז"ל היה אומר: שאפילו אם לא ס"ד לאסור הפאות שהלכו בהם אימותנו וזקנותנו ע"ה, אך אלו הלכו בפאות שהיו נראות כאגודת קש על הראש, ולא כשל היום, ואותן כלל לא הותרו, ע"כ.

הכואב הוא שהשטן מרקד בין קרנם של ת"ח ובעלי הלכה, שח"ו אסור לצאת נגד זה, ואסור ח"ו לדבר על כיסוי בגד כפשוטו, והרבה תירוצים נאמרו ע"ז: הא' יאמר איך אפשר להיות צדיקים מגדו"י זצ"ל אשר מפייהם אנו חיים ובביתם הלכו כן, ואיך נאמר בזה איסור ח"ו הרי זה כמלעביבים במלאכי האלו, הב' יאמר שמא בקצה המחנה לא יעמדו בזה ויגלו הראש לגמרי, הג' יאמר שאפי' עדיף כך מאשר כיסוי ראש שנראה השיער בצדעים, ועוד כהנה וכהנה תירוצים אשר לא חלי ולא מרגישים מי עומד מאחורי כל השטיקלאך-תורה הנ"ל, כי את זה בשום אופן לא יוותר היצה"ר וכמו שכתבתם בקונטרס, וזהו מבצרו שיאחו בו בכל כוחו רח"ל.

ונקוה בזה שיהיה במעשיכם תועלת להרבות כבוד שמים ולפרוץ טהרה בישראל, ולפחות מי שבאמת חפץ לדעת דעת תורה ולא לרמות עצמו, ימצא בדבריכם משענת קנה לרצון את יצרו ולהכניעו לרצון ה' ית"ש.

הנטפל לעושי מצוה

יהודה ב"ר יוסף לוי

[הבהרה: אין כוונתנו לקבוע דבר ח"ו, אלא רק להביא עדויות וציטוטים שבהצטרפם יחד ראוי לתת עליהם את הדעת].

מזה מספר שנים מתנדבת אני במחלקה האונקולוגית (ילדים) בביה"ח תל השומר. מידי שבוע מופיעה אני במחלקה ומעודדת משפחות שבורות. מופנית אני ע"י האחיות אל חדרי החולים החדשים, בכדי לעודד את ההורים ההמומים. בתקופה בה נמנעו נשות ישראל מחבישת פאה בעקבות פסק מרן הגר"י אלישיב זצ"ל, הגעתי כדרכי לבית החולים, **אולם לא היה לי למי לפנות! המחלקה התרוקנה כמעט לגמרי מחולים חרדיים!** לא רק שלא נכנסו חדשים, אלא גם אלו שהיו שוחררו לביתם עקב הטבות ושיפורים! אך לדאבוני הרב, לאחר שחזרו הפאות, החמיר המצב במחלקה עוד יותר ממה שהיה קודם, רח"ל.

א.פ. קרית ספר - 08-9740380, 05484-34538

מדברי אחד ההורים במחלקה האונקולוגית בביה"ח הדסה עין כרם בירושלים (תשרי תשס"ח):

באחד הלילות, בסביבות השעה שתים, לאחר שהילדים נרדמו, ישבנו במחלקה מספר הורים. כשראיתי את הפרופסור מנהל המחלקה עובר בסמוך אלינו בקשתי ממנו לדבר איתנו, לומר לנו דברים שיכולים לעודד אותנו. הוא נענה ואמר לנו כך: "אני לא דתי, קיבוצניק לשעבר, אין לי שום זיקה לדת, אך כיון שכולכם פה דתיים חרדים יש לי משהו להגיד לכם. לפני כמה שנים היה אסור לנשים הדתיות לחבוש פאות, **ובאותה תקופה נכנסו לכאן רק שלושה או ארבעה ילדים בחודש!**" כך הוא אמר. כיום, מגיעים כל שני וחמישי חמשה ילדים ויותר, רובם חרדים. זה עתה בראש השנה נכנסו לכאן עוד שלושה ילדים, ה"י.

י.ג. 0505-963260

דברי הנביא ישעיה - פ"ג פסוק טז: "ויאמר ה' יען כי גבהו בנות ציון ותלכנה נטויות גרון ומשקרות עינים, **הלוך וטפוף תלכנה** וברגליהן תעכסנה". ופירש רש"י: "הלוך וטפוף תלכנה - ...ויונתן תרגם ובפתחן מקפן, היו קושרות פאות נכריות, קליעת שערות תלושין היו כורכות עם שערותיהן שיראו גסות וטפופות". **ובפסוק כד**: "והיה תחת בושם מק יהיה, ותחת חגורה נקפה, **ותחת מעשה מקשה קרחה**, ותחת פתיגיל מחגורת שק, כי תחת יופי". **ופירש רש"י**: "ותחת מעשה - מקום שהיו עושות בו המעשה האמור למעלה הלוך וטפוף תלכנה והוא בגובה הראש, שם תהיה מקשה קרחה - מכה המקרחת את הראש". **ובגמ' שבת סב**: נאמר: "ותחת מעשה מקשה קרחה - מקום שהיו מתקשטות נעשה קרחים קרחים". **ופירש רש"י**: "מתקשטות - היינו שיער, שסורקות ומפרכסות". [לתשומת לב: לא נאמר "מקום שהיו מגלות" אלא "מקום שהיו מתקשטות", כלומר שהיו מתקשטות בשיער ע"י שהיו סורקות ומפרכסות (בלשונוני): סירוק ועיצוב. וע"ע רש"י שבת לד. ד"ה מפרכסות), כפירוש רש"י. וע"י בשו"ת או נדברו ח"י"ד סוסי"י מז שכי על פסוקים אלו "ואף שבגמרא שבת דף סב ב' דורשים את זה במכוונת לשם פריצות בגלל גודל העונש שהיה, אבל הדברים הם גם כפשוטן..."]

הגה"צ רבי ישראל אלי' וינטרוב זצ"ל: "אם כי אכן אין בידינו להבין דרכי שמים בהפסק דין, אך יש את אופן ביצוע הפסק דין, כי הלא האפשרות לקיים פס"ד מות רח"ל על אותו שגורו עליו הוא בכל האופנים שבעולם, ומ"מ ההשגחה העליונה בוחרת לבצע דוקא באופן מסוים, וזה כבר כדי לדבר אלינו ולומר לנו מה רוצים מאיתנו, ומה תובעים מאיתנו בשמים. אופן ביצוע הפסק דין היא שפת ההשגחה העליונה לדבר עמנו, באופן שהגם שבעצם הפסק דין אין לנו ידיעה והבנה ואין לנו אפשרות לחקור זאת, אך צורת הביצוע עלינו לדעת ולהבין מדוע היה זה בגוון כזה בדוקא, ולהסיק המסקנות מזה."

(נאמר בביהמ"ד פוניבו' צעירים ב"ב - ערי"ח אלול תשס"ז, הובא בספר 'יעני ישראל עמי' (סב)

"ובדיוק למה פלוני חלה ופלוני חלה זה לא חשבונות שלנו, אבל צריך לדעת שהמחלה הזאת היום זה גזירה על הציבור, זה לא יחידים, זה גזירה על הציבור ממש, וזו גזירה נוראה ואיומה, ואנחנו צריכים לעשות מה שאנחנו יכולים בשביל לעצור".

(מדברי אחד מגדולי הרבנים, פורסם בעלון 'מרבנים שלום' שעי"י ארגון משמרת השלום - אב תשע"ב)

[הרופאים מגדירים את המחלה הנוראה הזו כמגיפה" (יתד נאמן - ח' כסלו תשס"ח). "סיבת הפטירה מספר 1 בישראל: מחלת הסרטן" (יתד נאמן - כ' אלול תשע"ב). "מספר החולים (בסוג מסוים של המחלה) בארץ ישראל יותר מאשר בכל העולם (מספר החולים יחסית למספר הנפשות)" (עלון 'עור מציון' - ימים נוראים תשס"ח). "מוזעזע! 28,000 חולי סרטן התווספו בשנה האחרונה למחלקות האונקולוגיה בבתי החולים בארץ" (פרסום 'עור מציון' - אלול תשע"ב)]

"וכבר נתפרסמו עדויות מהמחלקה האונקולוגית בביה"ח הדסה וגם ממחלקה זו בביה"ח תל השומר, שבשנת תשס"ד בזמן שהפסיקו עם הפאות נתמעטו מאד מספר הילדים החרדים החולים במחלה הידועה, ואח"כ כשחזרו הפאות נתרבו גם החולים. וחלילה לתלות דבר כזה במקרה. ואין זה מדרכי החכמה לזלזל ולומר "זה ודאי בגלל הפאות היותר גרועות ולא בגלל הפאות כמו שלי", אלא כיון שרואים עד כמה יש קפיא בשמים על הענין הזה ודאי מוטל החיוב לדון בכובד ראש מהו באמת רצונו יתברך בזה".

(קונטרס 'הערות בענין פאה נכרית של זמנינו', מאת אחד הת"ח החשובים בעולם התורה).